

Sjøveisreglene

Sjøveisregler

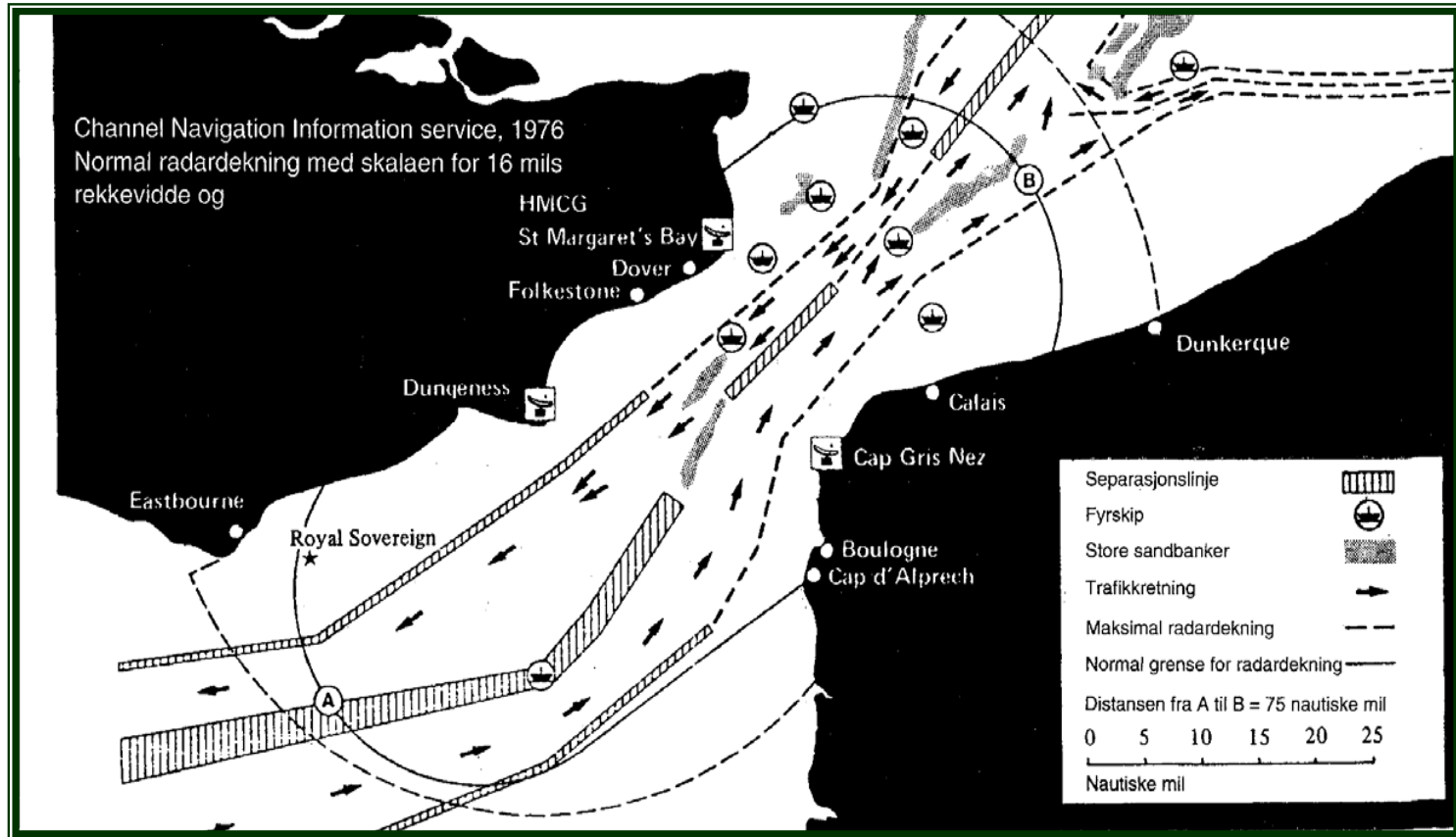
- ❖ Trafikkseparasjonssystemer
- ❖ Regler for styring og seilas
- ❖ Lanterner og signalfigurer
- ❖ Nødsignaler

Navigasjon

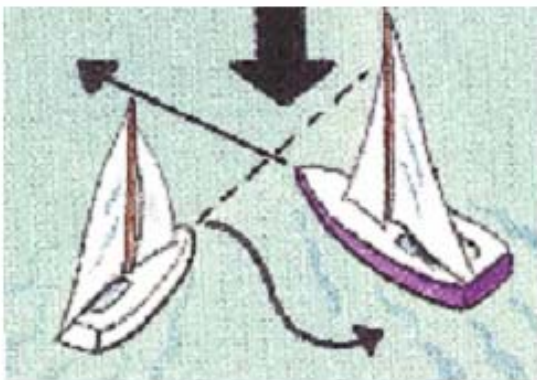
- ❖ Navigering i kartet
- ❖ Fart, tid og distanse

Regel 10 – Trafikkseparasjonssystemer

VIKEPLIKT MELLOM SEILBÅTER

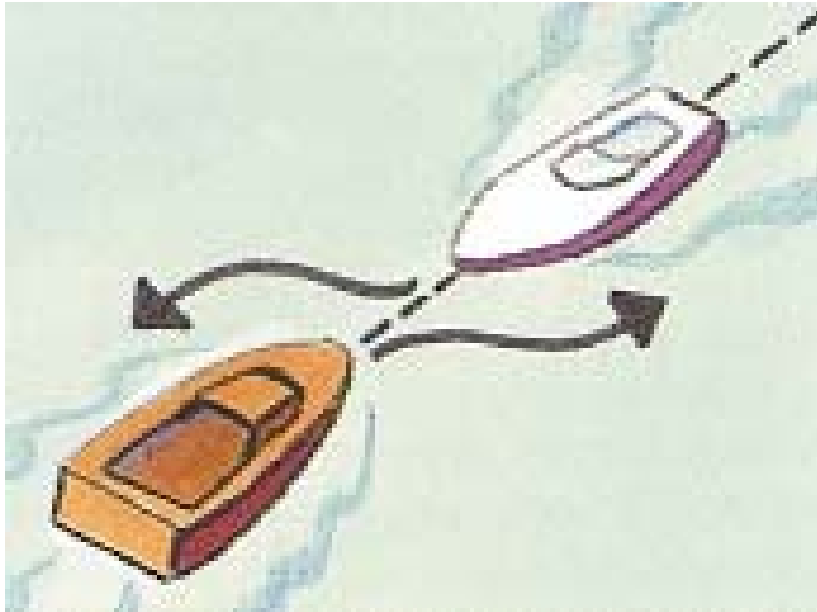
Seilbåt med vinden inn om b.b.

Lo båt viker for le båt

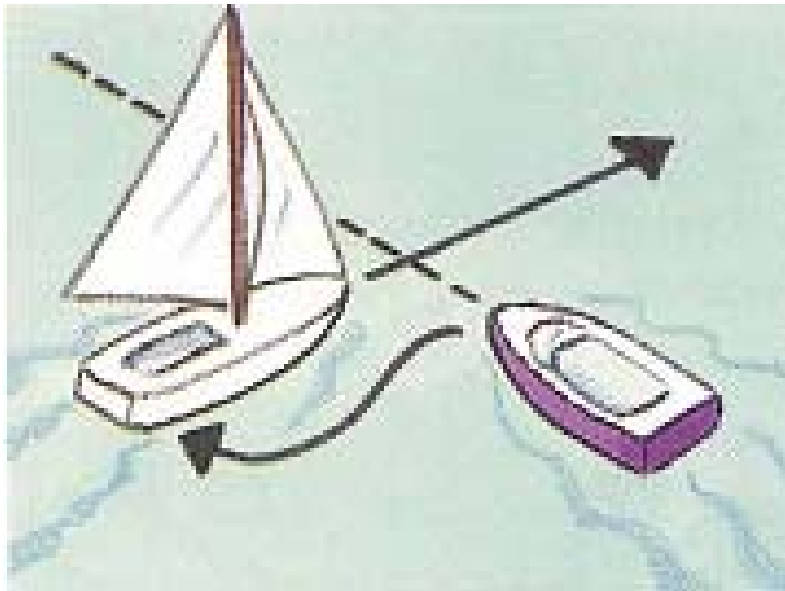
- ❖ Seilbåt med vinden inn om babord viker for seilbåt med vinden inn om styrbord
- ❖ Seilbåt som er i lo skal vike for den andre seilbåten

HOLD TIL STYRBORD

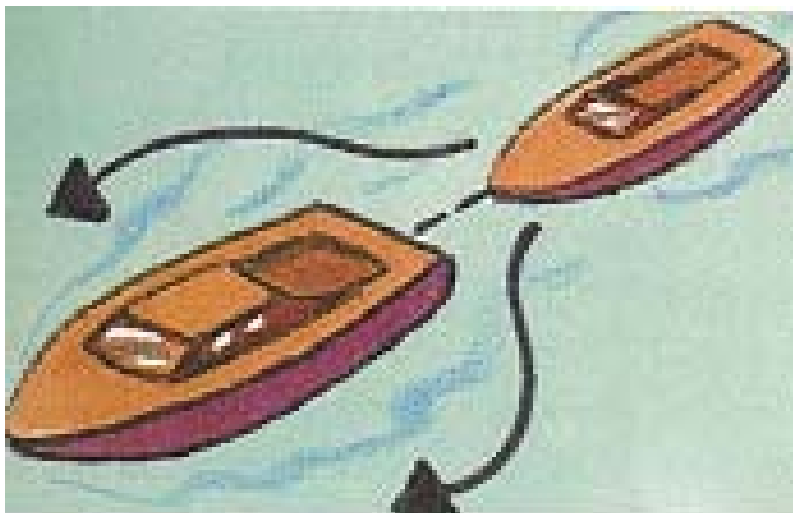
- Når to motorbåter styrer mot hverandre
- Skal begge vike litt til styrbord i god tid
- Båtene vil passere hverandre på babord side

MOTORBÅT VIKER FOR SEILBÅT

- Når en seilbåt bruker seil som framdriftsmiddel
- Og en motorbåt styrer slik at det er fare for sammenstøt
- Skal motorbåten vike

INNHELTENDE BÅT VIKER

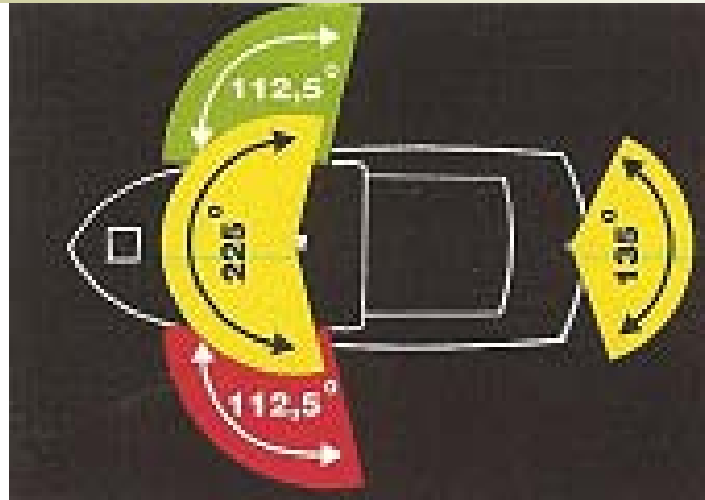

- En båt som tar igjen en annen båt skal vike for den som blir tatt igjen
- Hvis du må forbi, skal du passere på den siden som er borte fra annen trafikk eller land

HOLD GOD AVSTAND

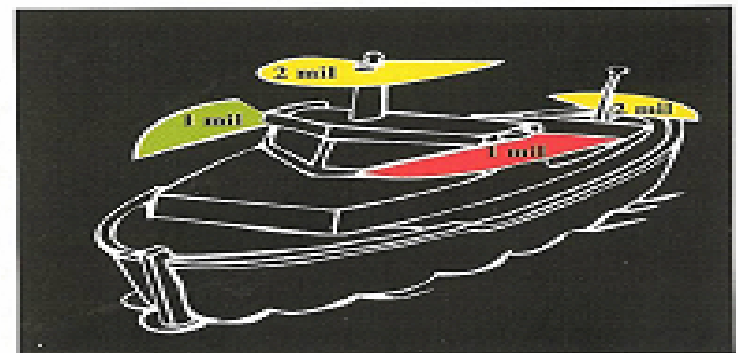
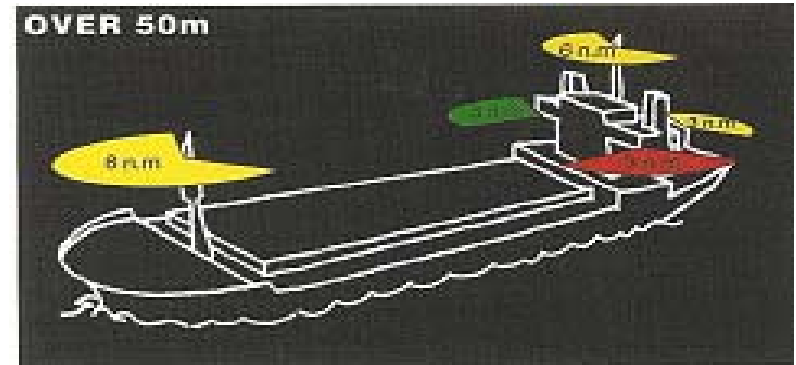
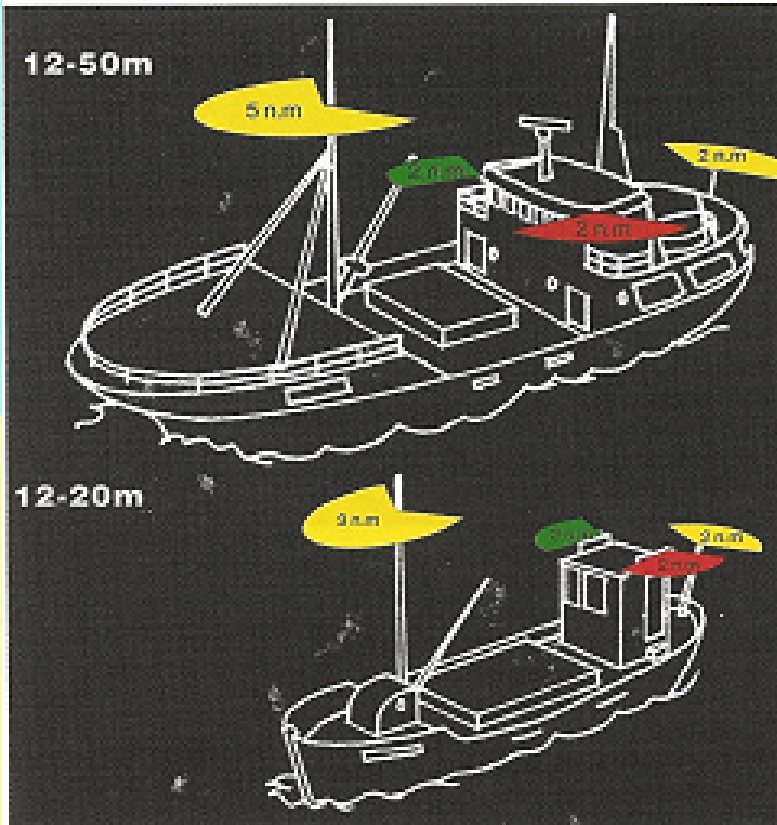
- ❖ Fritidsbåter skal holde av veien og vike for større fartøyer i nytte trafikk
- ❖ Hold til styrbord i en trang lei
- ❖ Hold god avstand til båter som ikke kan manøvrere normalt
- ❖ Hold stø kurs og fart hvis du ikke skal vike

LANTERNER - DEFINISJONER

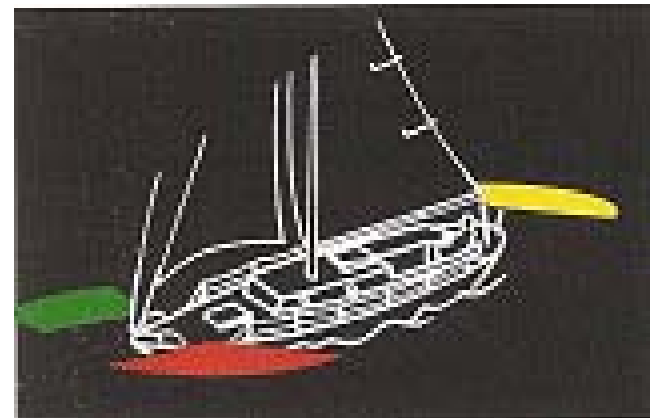
- ❖ Topplanterne – hvitt lys over en bue av horisonten på 225° fra rett forover til $22,5^\circ$ aktenfor tvers
- ❖ Sidelanterner – grønt lys om styrbord og rødt lys om babord, som begge lyser fra rett forover til $22,5^\circ$ aktenfor tvers
- ❖ Akterlanterne – hvitt lys fra rett akterover til $67,5^\circ$ på hver side

LANTERNENES SYNLIGHET

Under 12 meters lengde

SEILBÅTER

SMÅ SEILBÅTER OG ROBÅTER

- Seilbåter på mindre enn 7 meters lengde kan ha for hånden en elektrisk lykt eller en tent lanterne med hvitt lys som skal vises i så god tid at sammenstøt forebygges

- En robåt kan ha for hånden en elektrisk lykt eller en tent lanterne med hvitt lys som skal vises i så god tid at sammenstøt forebygges

TÅKESIGNALER

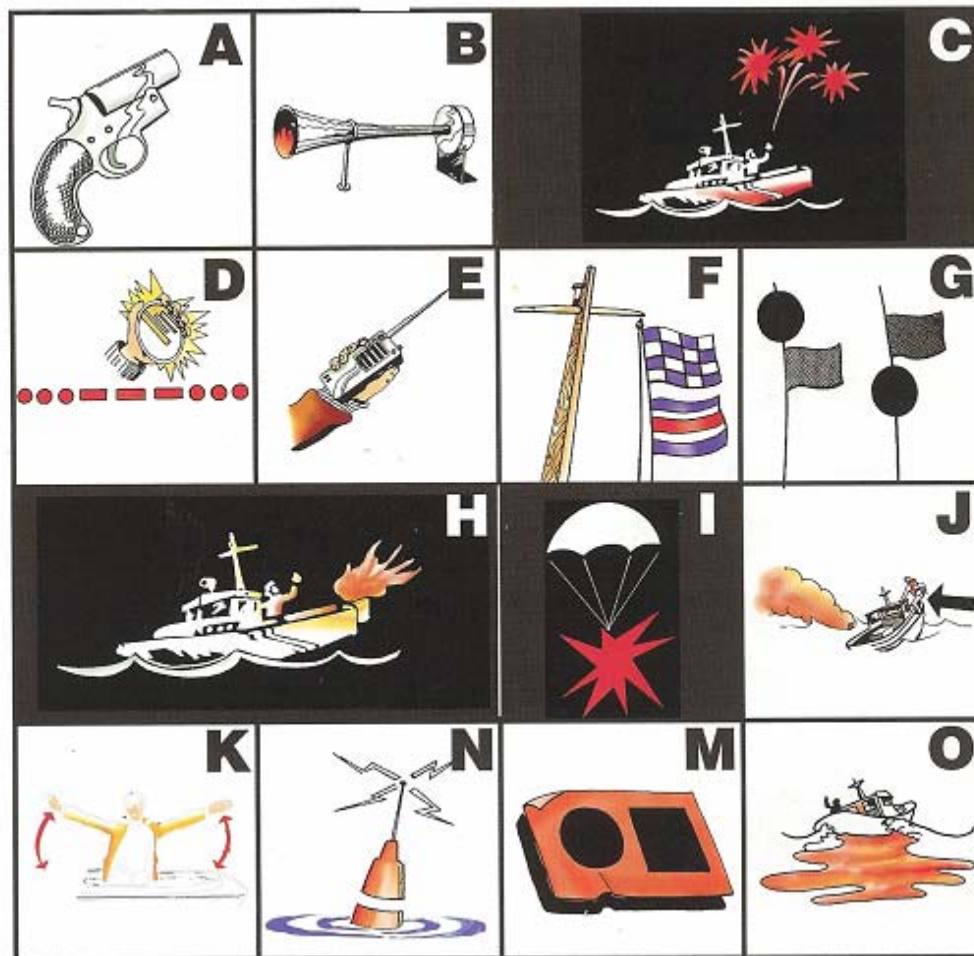
Gjør fart gjennom vannet:

- ✓ Minst hvert annet minutt gi et langt støt

Ligger stille mens den er underveis:

- ✓ Minst hvert annet minutt skal den gi to lange støt

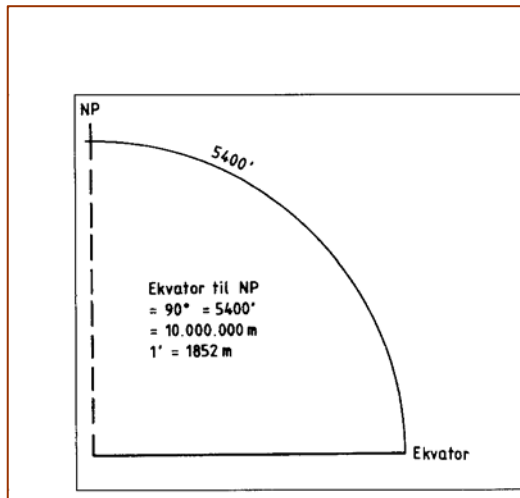
NØDSIGNALER

NAVIGERING I KARTET

- Magnetkompasset retter seg mot magnetisk nordpol
- Misvisning er vinkelen mellom magnetisk meridian og geografisk meridian
- Jordmagnetismen kan betegnes ved at jordkloden i seg selv er "som en stor magnet"
- Deviasjon forårsakes av magnetisme om bord i båten
- Deviasjonskontroll er å undersøke kompassets feilvisning
- Retting av kurser er å regne om kursen fra rettviseende kurs til kompass kurs eller motsatt kurs
- Retting av peilinger er å rette en avlest peiling for deviasjon og magnetisme
- Peilinger for fastsettelse av posisjon

LENGDEMÅL

- ✓ Vi bruker breddeminutt som lengdemål til sjøs
- ✓ Et breddeminutt er 1852 meter og kalles også "en nautisk mil"
- ✓ En kabellengde er 1/10 av en nautisk mil og er 185,2 meter

FART, TID OG DISTANSE

Fart i knop =

distanse (i nautiske mil) x 60
tid i minutter eller deler av en time

Tid i minutter =

distanse (i nautiske mil) x 60
fart i knop

Distanse i nautiske mil =

fart i knop x seilt tid i min./timer)

BEREGNING AV FART

$$\text{Fart i knop} = \frac{\text{Distansen} - \text{I} - \text{NautiskeMil} \times 60}{\text{Tid} - \text{I} - \text{Minutter}}$$

- ❖ På en distanse på 6 nautiske mil har vi brukt 20 minutter
- ❖ Hva var farten?
- ❖ Farten i knop = $\frac{6 \text{ nautiskemil} \times 60}{20}$
- ❖ Farten = 18 knop

BEREGNING AV TID

$$\text{Tid i minutter} = \frac{\text{dis tan sex60}}{\text{fart} - i - \text{knop}}$$

- ❖ Vi skal seile en distanse på 24 nautiske mil, og vi gjør 6 knop.
- ❖ Hvor lang tid bruker vi?

$$\text{❖ Vi bruker} = \frac{24 \times 60}{6} = \underline{240 \text{ dvs.}}$$
$$\underline{240 \text{ minutter} = 4 \text{ timer}}$$

BEREGNING AV DISTANSE

Distanse i nautiske mil = $\frac{\text{Fart} - I - \text{Knop} - x - \text{SeiltTid} - \text{Minutter}}{\text{Tid} - I - \text{Minutter}}$

❖ Hvor lang distanse har vi tilbakelagt når vi har seilt i 2 timer og 40 minutter

❖ Vi har seilt = $\frac{6 \times 160}{60} =$ 16 det vil si
16 nautiske mil

ØVINGER (1)

1. Du seiler med en fart på 11 knop, hvor lang distanse har du seilt i løpet av 48 minutter?
Svar:
2. Du seiler med en fart på 13 knop, hvor lang distanse har du seilt i løpet av 2 timer og 48 minutter?
Svar:
3. Du seiler med en fart på 9 knop, hvor lang distanse har du seilt i løpet av 2 dager 4 timer og 48 minutter?
Svar:
4. På svenskekysten brukte du 40 minutter på å seile 11 nautiske mil. Hva var din fart?
Svar:
5. På danskekysten brukte du 1 time og 32 minutter på å seile 19 nautiske mil. Hva var din fart?
Svar:
6. På norskekysten brukte du 1 dag 3 timer og 50 minutter på å seile 294 nautiske mil .
Hva var din fart?
Svar:

Ø V I N G E R (2)

7. Du har 10,5 nautiske mil å seile til ditt bestemmelsessted. Du regner med en gjennomsnittsfart på 6,9 knop. Hvor langt tid trenger du for å nå frem?

Svar:

8. Du har 21,5 nautiske mil å seile til ditt bestemmelsessted. Du regner med en gjennomsnittsfart på 9,9 knop. Hvor langt tid trenger du for å nå frem?

Svar:

9. Du har 103,5 nautiske mil å seile til ditt bestemmelsessted. Du regner med en gjennomsnittsfart på 9,9 knop. Hvor langt tid trenger du for å nå frem?

Svar:

10. Du seiler mot "The Canary Islands". Resterende distanse er 421 nautiske mil. Du regner med en gjennomsnittsfart på 11,9 knop. Hvor langt tid trenger du for å nå frem?

Svar:

NAVIGASJONSOPPGAVE 3

- Hva er nærmeste kjente sted?
- Hva skal styres på kompasset og hva er vår posisjon når vi forandrer kursen?
- Hva er klokka når lykta er tvers?
- Vi forandrer kursen på kompasset til 094° , og hvilken kurs skal vi sette i kartet?
- Hva viser klokka når vi er i vår nye posisjon?
- Fra denne posisjonen styrer vi 164° på kompasset, og hvilken kurs skal settes ut i kartet?
- Hva er klokka når staken på Finsboen er tvers?
- Hva blir ny RK og KK?
- Lag en kortfattet beskrivelse om hvordan du vil gjennomføre videre seilas til Nevlunghavn
- Når kan vi forvente å ankomme Nevlunghavn?
- Hva er samlet distanse på turen?